

Plan mot diskriminering och kränkande behandling förskolan Kottarna

JANUARI 2026 – JANUARI 2027

Innehåll

Presentation av förskolan	2
Kottarnas värdeord som genomsyrar förskolans utbildning	2
Vår Vision	2
Ansvarsförhållande	2
Förankring av planen	2
Framställande av planen	3
Kartläggning	3
Kartläggningsmetoder	3
Delaktighet	3
Barnens delaktighet	3
Föräldrarnas delaktighet	3
Personalens delaktighet	4
Uppföljning och utvärdering	5
Främjande insatser	6
Kränkande behandling	6
Diskriminering	6
Förebyggande åtgärder	8
Mål för årets arbete	8
Bilaga 1. Definition av begrepp	10
Diskriminering	10
Sex former av diskriminering:	10
Kränkande behandling	11
Bilaga 2. Rutiner vid diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling	12
Hur anmäls ett ärende?	12
Rektors anmälningskyldighet	12
Dokumentations- och anmälningsblankett för kränkande/diskriminering/trakassering ärenden	13

Presentation av förskolan

Föräldrakooperativet Kottarna har funnits sedan 1992 och ligger centralt nelägen i Torsby tätort, Torsby kommun. Föräldrakooperativet drivs av engagerade vårdnadshavare och personal. I närområdet runt omkring finns det tillgång till både natur och centrum.

Förskolan består av två avdelningar: Blåbäret med barn mellan åldrarna 1-3 år och Lingonet med barn mellan åldrarna 3-5 år. I nuläget finns här 39 barn mellan 1-5 år.

Vår rymliga gård och närliggande natur och är en tillgång i vår undervisning, lek och omsorg.

På Kottarna arbetar fyra förskolelärare med legitimation på sammanlagt 340 %, en pedagog med lärarlegitimation på 100%, fyra barnskötare på 300% och en kokerska/lokalvårdare på 100%. En rektor på 30%. Alla anställda är kvinnor.

Kottarnas värdeord som genomsyrar förskolans utbildning

- Barns bästa
- Utveckling och lärande
- Trygghet

Vår Vision

På vår förskola ska inget barn eller vuxen bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Alla ska känna sig trygga och man ska kunna vara sig själv. När barnen lämnar förskolan ska de ha med sig många upplevelser och erfarenheter av en trygg miljö som bygger på allas delaktighet och som är tillgänglig för alla barn. Olikheter är en tillgång och var och en av oss här är unik. Respekten för allas lika värde är levande i mötet mellan människor.

Planen gäller: VT 2026 -VT 2027

Ansvarsförhållande

Rektor ansvarar för att planen mot kränkande behandling och diskriminering följs av all personal. Rektor delegera sedan utredningsansvar för ärenden till berörd personal.

Förankring av planen

Förskolans plan mot kränkande behandling och diskriminering förankras i styrelsen och finns tillgänglig på förskolans hemsida samt i hallen på båda avdelningarna.

Framställande av planen

Kartläggning

Syftet med kartläggningen är att synliggöra hur barnen uppfattar sin situation på förskolan och att identifiera de riskområden eller riskfaktorer som, enligt barnen, finns i verksamheten.

Pedagogerna samt ledningen för förskolorna kartlägger riskområden och riskfaktorer utifrån ett vuxenperspektiv.

Kartläggningsmetoder

Trygghetsvandringar, observationer, samtal och intervjuer med barnen.

Granskning av de fysiska och pedagogiska miljöerna ur ett normkritiskt perspektiv.

Undersökning och reflektion kring aktiviteter, sammanhang och/eller företeelser som det funnits ett särskilt behov att granska.

Barnkonferenser som ytterst syftar till att alla barn ska ha lika rättigheter att få utvecklas utifrån sina förutsättningar och behov i en tillgänglig miljö

Kartläggning görs genom att diskutera och analysera vad barnen och vårdnadshavare anger för riskområden och genom arbetsplatsträffar där vi utgår från de kränkings- och tillbudsincidenter vi har tidigare.

Enkäter, observationer, samtal och diskussioner.

Delaktighet

Barnens delaktighet

Barnen på förskolan är delaktiga i arbetet med planen genom att

- personalen lyssnar, observerar och samtalar med dem i vardagen
- vara delaktiga i kartläggning av "otrygga platser" via Trygghetsvandringar,
- pedagogerna bjuder in till samtal och intervjuer med barnen
- barn görs delaktiga i arbetet med att implementera och utveckla arbetet mot kränkande behandling och diskriminering på barnråd, samt i den dagliga verksamheten.

Föräldrarnas delaktighet

- Vårdnadshavare informeras och bjuds in för att medverka till fortsatt utvecklande av värdegrundsarbetet vid kommande föräldramöten.

Personalens delaktighet

- Uppstart inför läsåret då vi diskuterade värdegrundsfrågor
- Kollegialt lärande med tema Värdegrund samt innehåll vid planeringsmöten i arbetslagen
- Stående punkt vid APT
- Pedagoger i arbetslagen undersöker, observerat och tillsammans reflekterat kring riskområden/riskfaktorer.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning görs efter ett halvår av det aktuella läsårets plan.

Utvärdering görs av föregående läsårs plan (sammanfattning av resultat) 2024/2025

Främjande insatser

Målet med förskolans främjande arbete är att skapa en trygg och tillitsfull förskolemiljö för och förstärka respekten för allas lika värde och omfattar diskrimineringsgrunderna.

Alla barn och all personal, där alla barn har maximala möjligheter att lära och utvecklas. Det främjande arbetet bedrivs utan förekommen anledning.

Kränkande behandling

- Värdegrundsarbetet ska vara en naturlig del i vardagen
- Vi ska undervisa kring alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna
- Vi ska visa och lära barnen hur man är en bra kompis och alla barn ska få uppleva att de är en tillgång i gruppen
- Alla barn ska mötas med respekt och förståelse för deras individuella förutsättningar
- Pedagogerna ska vara goda förebilder och snälltolka varandra
- Vi ska arbeta med relationer, mellan pedagoger och barn, mellan barnen, mellan pedagoger och föräldrar samt kollegor emellan
- Vi är närvarande pedagoger för att hjälpa och stötta barnen
- Vi förstärker det positiva hos barnen
- Vi arbetar med kooperativt lärande
- Hela förskolan har nolltolerans mot våldslekar.

Diskriminering

Kön: att någon är kvinna eller man,

Åtgärd:

- Tänka på hur vi använder samtalsämnen, ord och tonfall, agerande och reaktioner som är könsrelaterade
- Vi ska undvika att kategorisera efter kön

- Uppmuntra många olika gruppkonstellationer i lek och styrda aktiviteter
- Vi ska arbeta med känslor och att alla känslor är tillåtna oavsett kön

Könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring identitet och uttryck

Etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,

Åtgärd:

- Vi ska lyfta fram och synliggöra de språk som barnen i gruppen möter i sin vardag
- Vi ska påvisa variationer ur ett etniskt perspektiv
- Material och litteratur ska visa mångfald och vara mångsidig

Funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Kartläggningar och handlingsplaner följs upp systematiskt för att synliggöra och stödja barnets styrkor och behov

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring sexuell läggning

Ålder: uppnådd levnadslängd

Åtgärd:

- Vi ska ha en medvetenhet i hur vi använder begreppet ålder inkluderande

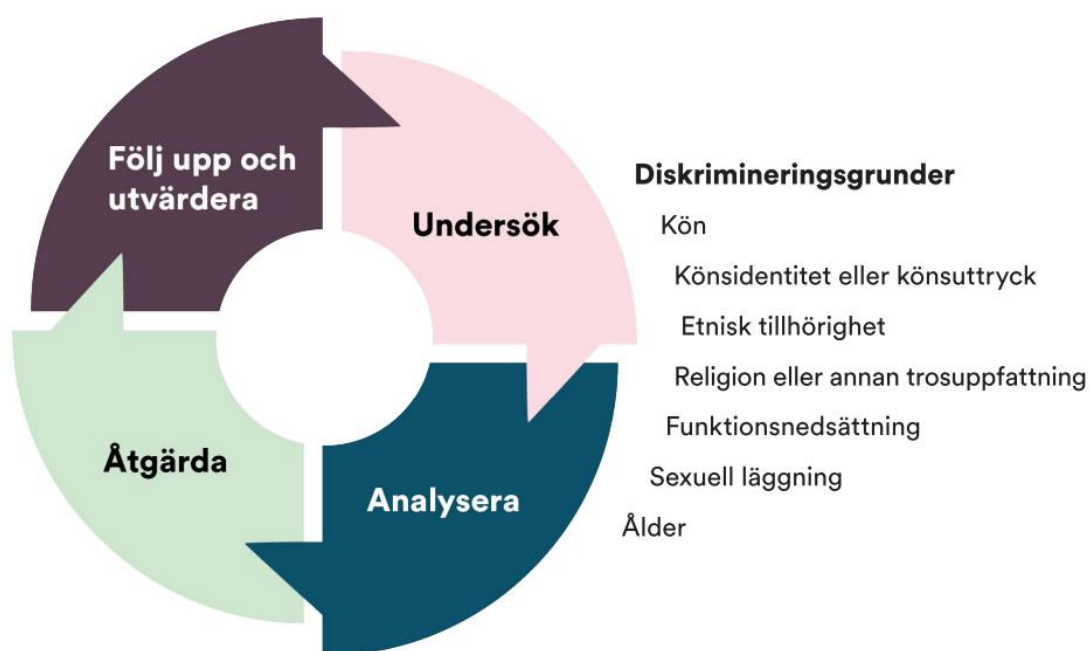
Religion/trosuppfattning,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring olika trosuppfattningar

Förebyggande åtgärder

Det förebyggande arbetet handlar om att identifiera och avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Det förebyggande arbetet ska bygga på att undersöka, analysera, åtgärda och följa upp och utvärdera.

DO diskrimineringsombudsmannen: Aktivt åtgärder i förskolan och skolan – fyra steg och sju diskrimineringsgrunder

Mål för årets arbete

Prioriterat mål utifrån vårens utvärdering:

- Ålder

Undersöka (Förskolans nuläge utifrån vårens utvärdering):

Analys, vilka risker ser vi?

Åtgärder

-

Uppföljning:

Utvärdering:

Bilaga 1. Definition av begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och behandlingen har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Diskrimineringsgrunderna är:

- kön
- könsidentitet eller könsuttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Se definition på Diskrimineringsgrunder - vad är det? | DO

Sex former av diskriminering:

- Direkt diskriminering.
 - Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Några exempel kan vara när ett barn med funktionsnedsättning inte får stöd i undervisningen eller att en personal inte låter ett barn ha den könsidentitet och könsuttryck som barnet vill.
- Indirekt diskriminering
 - Indirekt diskriminering sker när en förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de barn som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.
- Trakasserier
 - Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (se ovan). Gemensamt för trakasserier är att de gör att ett barn känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad. Definitionen gäller trakasserier mellan barn. Om någon ur personalen utsätter ett barn för trakasserier benämns det diskriminering.
- Sexuella trakasserier

- Trakasserier kan också vara av sexuell natur, de kallas då för sexuella trakasserier.
- Bristande tillgänglighet
- Instruktioner att diskriminera

För mer information se Olika former av diskriminering | DO

Kränkande behandling

Kränkande behandling är handlingar/händelser som inträffar utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, som kränker barns värdighet. Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall. Kränkningarna kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. De kan vara synliga och handfasta eller dolda och subtila.

Kränkande behandling kan vara:

- Fysiska t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar
- Verbala t.ex. svordomar, könsord, förolämpningar och hotelser
- Psyko-sociala t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning
- Text- och bild t.ex. klotter, brev, lappar, e-post, sms samt sociala medier

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av eller riktas mot en eller flera personer.

Bilaga 2. Rutiner vid diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Hur anmäls ett ärende?

Föräldrar kan vända sig till någon av förskolans personal för att göra en anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling i samband med förskoleverksamheten.

Alla vuxna på förskolan som får kännedom om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling har ansvar att reagera och agera i direkt anslutning till den aktuella händelsen. Den direkt berörda personalen gör anmälan på nedanstående blankett.

Beträffande situationer där personal utsätter barn för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling skall rektor informeras omgående. Rektor utreder ärendet och gör anmälan. Rektor hanterar därefter hela ärendet.

Rektors anmälningsskyldighet

När en anmälan lämnats till rektor ska huvudmannen informeras om att en diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling har skett.

Rutiner för utredning i samband med att barn utsätts för kränkning av annat barn:

1. Berörd personal hanterar problemet i akutstadiet. Är inte personalen på avdelningen inblandade ska de informeras skyndsamt. Kontakt tas med rektor om hjälp önskas vid handläggningen.
2. Berörd personal eller personalen på avdelningen informerar berörda föräldrar om pågående handläggning.
3. Den som fått information om att kränkningen skett gör en anmälan till rektor på avsedd blankett.
4. Rektor gör anmälan till huvudman på avsedd blankett.
5. Rektor beslutar om snabbutredning eller vidare utredning.
6. I de fall rektor beslutar om vidare utredning handläggs ärendet av personalen på avdelningen, eventuellt tillsammans med rektor. Åtgärder ska vidtas skyndsamt efter att beslut tagits om att vidare utredning ska ske. Utsedd personal arbetar direkt med berörda barn och nya händelser som sker under pågående utredning dokumenteras löpande i utredningen.
7. Uppföljning sker i arbetslaget för att konstatera att kränkningen upphört. Utsedd personal sammanfattar ärendet skriftligt och rektor avslutar ärendet. Under ärendets gång hålls arbetslaget informerad av utsedd personal och information ges fortlöpande till de inblandade barnens föräldrar.
8. Dokumentation förvaras hos rektor.

Dokumentations- och anmälningsblankett för kränkande/diskriminering/trakassering ärenden

Datum:

Plats:

Anmälan till rektor. Datum:

Anmälan till huvudman. Datum:

Beskrivning av situation:

Inblandade personer:

Åtgärd:

Uppföljning: